

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Навчально-науковий інститут лісового
і садово-паркового господарства
Кафедра відтворення лісів та лісових меліорацій

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ВІДТВОРЕННЯ ЛІСІВ ТА ЛІСОВА МЕЛІОРАЦІЯ В УКРАЇНІ: ВИТОКИ, СУЧАСНИЙ СТАН, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УМОВАХ АНТРОПОЦЕНУ

(присвячена 100-річчю кафедри відтворення лісів
та лісових меліорацій)

6-8 листопада 2019 р.

м. Київ, Україна

**ДО ПИТАННЯ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ
АСОРТИМЕНТУ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН
У ДЕКОРАТИВНИХ РОСАДНИКАХ УКРАЇНИ**

*Ю.А. Телегуз, студентка**

*Національний університет біоресурсів і природокористування
України, м. Київ, Україна*

Становлення сучасного декоративного розсадництва у пострадянський період нерозривно пов'язане із суттєвим зростанням обсягів садово-паркового будівництва в Україні, яке призвело до загострення проблеми забезпечення робіт із озеленення високоякісним садивним матеріалом і, значною мірою, зумовило актуальність збільшення його виробництва прискореними темпами. Необхідність удосконалення вітчизняного декоративного розсадництва зумовлена не лише зростанням попиту на садивний матеріал деревних рослин в Україні, а й нагальною необхідністю розширення асортименту вирощуваних деревних рослин і сортименту садивного матеріалу. Помітною в останні роки є позитивна тенденція розширення асортименту вирощуваних у вітчизняних приватних розсадниках декоративних рослин та підвищення якості саджанців. Попри певні досягнення, питома вага імпортованої продукції декоративного розсадництва на українському ринку значна, і в окремі роки сягає понад 50%. Змінити існуючу ситуацію ближчим часом без внесення відповідних коректив неможливо. З урахуванням значної частки у продукції вітчизняних розсадників рослин видового рівня, особливо актуальним є розширення асортименту за рахунок декоративних форм і сортів, що користуються особливим попитом. Вирощування їх дозволить зменшити частку імпортованого садивного матеріалу в озелененні України.

Метою наших досліджень було розробити пропозиції з науково-обґрунтованого розширення асортименту декоративних рослин для вирощування їх в Україні з урахуванням ґрунтово-кліматичних умов.

Показовим у цьому відношенні є асортимент вирощуваного садивного матеріалу розсадника «BRUNS Pflanzen» (ФРН) [1], який налічує понад 5 тис. таксонів листяних і шпилькових культур. В

* Науковий керівник – кандидат сільськогосподарських наук, професор В.М. Маурер

асортименті листяних деревних рослин розсадника понад 3 тисячі декоративних форм, які репрезентують більше тисячі видів. Для окремих їх родів характерним є наявність від декількох десятків до понад сто культиварів: *Acer* L. – 183, *Malus* Mill. – 77, *Magnolia* L. – 49, *Hydrangea* L. – 142, *Clematis* L. – 111, *Syringa* L. – 102, *Prunus* Mill. – 97 та інші. Голонасінні рослини представлені 113 видами та 654 їх культиварами, серед яких найбільшу кількість мають роди: *Pinus* L. – 128, *Juniperus* L. – 109, *Chamaecyparis* Spach. – 97, *Picea* Dietr. – 68, *Taxus* L. – 59, *Thuja* L. – 51.

Сприятливі природні умови України дозволяють значно розширити асортимент декоративних рослин для вирощування їх саджанців у вітчизняних розсадниках. Так, за результатами аналізу асортименту садивного матеріалу, що культивується у передових розсадниках Європи та його відповідності умовам України Ю.І. Косенко [2] запропоновано кількісне, у розрізі зон декоративного розсадництва, розширення переліку рекомендованих для вирощування деревних рослин (табл.).

Рекомендована кількість таксонів рослин для зон розсадництва України

Зона розсадництва	Голонасінних		Покритонасінних	
	видів	культиварів	видів	культиварів
Північна	14	469	139	1300
Центральна	30	537	250	2700
Південна	9	230	150	1000

Здійснений нами аналіз дозволяє рекомендувати додатково для розширення асортименту декоративних розсадників країни наступні культивари: *Malus* ‘Dark Rosaleen’, *Fagus sylvatica* ‘Asplenifolia’, *Euonymus alatus* ‘Compactus’, *Acer pseudoplatanus* ‘Leopoldii’, *Acer platanoides* ‘Deborah’, *Acer cappadocicum* ‘Rubrum’ та *Tsuga Canadensis* ‘Nana’. Виробництво саджанців дозволить підвищити конкурентоспроможність вітчизняного садивного матеріалу і збільшити його частку у загальних обсягах.

Список використаних джерел

1. Каталог декоративних рослин. «BRUNS Pflanzen». ФРН. 2014/2015.
2. Косенко Ю.І. «Сучасний стан та агротехнологічні засади удосконалення декоративного розсадництва України» автореф. дис. канд. с.-г. наук: 06.03.01. Київ. 2015. 24 с.